e-novičke

april–maj 2010

Spoštovana bralka, cenjeni bralec, zaradi moje nekajtedenske odsotnosti aprilska številka e-Novičk ni izšla. Je pa zato pred vami dvojna – najzajetnejša in prav gotovo vsebinsko najbolj bogata do sedaj.

Vabim vas k branju, Nevenka Kocijančič, urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke 2-8
Preučili smo delovanje mreže izvajalcev izobraževanja odraslih … 2
Okrogla miza o skrbi za usposabljanje izobraževalcev odraslih v Sloveniji 2
Izpeljali smo usposabljanje za multiplikatorje v podporo Navodilom 3
Zaključili smo prvo Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj 3
InfO-mozaik – novosti v zakladnici informacij na spletni strani ACS 4
Vlada je sprejela Program izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2010 4
Okrogla miza o pogledih na prenovo poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih 5
Izobraževalni program Začetna integracija migrantov smo pripeljali h koncu 6
Razprava o analizi ReNPIO 6
Povabilo k objavi v Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih za šolsko leto 2010/2011 7
Teden vseživljenjskega učenja 2010 8-13
Teče jubilejni, petnajsti Teden vseživljenjskega učenja 8
Vodilne teme Tedna vseživljenjskega učenja 2010 9
Ljubljana, svetovna prestolnica knjige 9
Nevladne organizacije – znanje ustvarjamo, povezujemo in delimo 10
Praznik učenja – razstava ob 15-letnici Tedna vseživljenjskega učenja 11
Anketa o uveljavljenosti termina vseživljenjsko učenje 11
Vabimo vas na nacionalno odprtje TVU 2010 12
14. andragoški kolokvij vzpostavlja most med izobraževanjem in delom 12
Projekti ESS 13-15
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO 13
Usposabljanje za uporabo modela samoevalvacije POKI 14
Vabimo vas na Uvodni seminar o postavitvi in vodenju SSU 14
Mednarodno sodelovanje 15-16
Študijski obisk delegacije iz BiH v Sloveniji 15
in še mnogo drugih novic 16-26

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

DOMAČE NOVICE

Preučili smo delovanje mreže izvajalcev izobraževanja odraslih z vidika možnosti zadovoljevanja potreb prednostnih skupin

V letošnjem letu smo zaključili projekt *Analiza mreže izvajalcev izobraževanja odraslih z vidika možnosti zadovoljevanja potreb prednostnih ciljnih skupin*. Analizirali smo ponudbo in izvajanje programov za odrasle, izkoriščanje priložnosti za izobraževanje in učenje ter financiranje izobraževalnih programov, predvsem v organizacijah, ki so v zadnjih letih dobivale javna sredstva za izobraževanje odraslih. V nalogi smo si prizadevali odgovoriti na vprašanja, koliko mreža izvajalcev izobraževanja odraslih omogoča uresničevanje potreb po izobraževanju/usposabljanju prednostnih skupin na področju splošnega izobraževanja in usposabljanja, tistega za dvig izobrazbene ravni in za potrebe trga dela, pa tudi ustreznost mreže za izvajanje programov, za katere obstaja poseben družbeni interes. Ta je opredeljen tako v *Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010 – ReNPIO* kakor tudi v nacionalni *Strategiji vseživljenjskosti učenja* in v zakonodaji, ki ureja mrežo programov ter izvajalcev na področju izobraževanja odraslih.

V poročilu so tudi primerjalno prikazani nekateri mednarodni podatki o izvajalcih v povezavi z ureditvijo izobraževanja odraslih, ki osvetljujejo položaj v Sloveniji. Podane so nekatere dobre prakse institucionalne urejenosti v državah Evropske unije, ki se odlikujejo bodisi po dolgi tradiciji in uspešnem izvajanju izobraževanja odraslih bodisi po hitrem napredku ali nadpovprečnem vlaganju v to področje.

V zaključnem delu je oblikovan predlog kazalnikov za nadaljnji razvoj mreže ponudnikov izobraževalnih storitev, ki na podlagi omenjene analize najbolj ustrezajo stanju in uresničevanju potreb po izobraževanju, ki predstavljajo javni interes.

Več o tej problematiki si lahko preberete v poročilu *Analiza mreže izvajalcev izobraževanja odraslih z vidika možnosti zadovoljevanja potreb prednostnih ciljnih skupin*.

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

Okrogla miza o skrbi za usposobljenost izobraževalcev odraslih v Sloveniji

19. marca letos smo na Andragoškem centru Slovenije v skladu s smernicami Akcijskega načrta izobraževanja odraslih: Za učenje je vedno pravi čas (COM 2007 558 final, 27. 9. 2007) organizirali prvo od osmih poglobljenih strokovnih razprav. Strokovne razprave z naslovom *Kako v Sloveniji skrbimo za usposobljenost izobraževalcev odraslih?* se je udeležilo 22 uglednih strokovnjakov iz fakultet, ministrstev, javnih zavodov, društev in gospodarstva, vsi pa se pri svojem delu tako ali drugače srečujejo z izobraževanjem odraslih. Okroglo mizo je moderirala Natalija Žalec.

V iskanju odgovorov na različna vprašanja, ki se nam pri tem porajajo, so na strokovni razpravi z uvodnim prispevkom sodelovale: *ddr. Barica Marentič Požarnik* in *dr. Sabina Jelenc Krašovec* s Filozofske fakultete – njun prispevek je bil osredotočen na formalno diplomsko in podiplomsko izobraževanje – ter *dr. Tanja*

Možina z Andragoškega centra Slovenije, ki je predstavila kompetenčni pristop k spopolnjevanju andragoških delavcev in s katerim smo želeli stopiti na polje neformalnega izobraževanja odraslih.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman@acs.si), ACS

Izpeljali smo usposabljanje za multiplikatorje v podporo Navodilom

Na ACS smo ob sprejemu novih *Navodil za prilagajanje izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja* (UL RS št. 8/2008) razvili pet modulov, ki smo jih izvajali v letih 2008 in 2009. Teh usposabljanj se je v dveh letih udeležilo skupaj 310 strokovnih delavcev in izobraževalcev odraslih, želeli pa bi, da se usposabljanj udeležijo vsi, ki to znanje potrebujejo.

S tem namenom smo na povabilo Ljudske univerze Kočevje pristopili k projektu *Uvajanje novih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju v organizacije za izobraževanje odraslih,* ki ga financirata Ministrstvo za šolstvo in šport in Evropski socialni sklad. V okviru projekta je bilo načrtovano, da ACS v prvi polovici leta 2010 usposobi 30 multiplikatorjev, ki bodo v različnih izobraževalnih organizacijah za odrasle po Sloveniji prenašali znanje o različnih vidikih izvedbenenega načrtovanja poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih.

Pripravili smo 40-urni program in izvedli usposabljanje multiplikatorjev, ki je potekalo v dveh delih: prvi del smo izpeljali **22. in 23. marca**, drugega pa od **29. do 31. marca** letos. Multiplikatorji bodo svoje usposabljanje uspešno zaključili s pripravo projektne naloge, v kateri bodo pripravili načrt 12-urnega usposabljanja, ki ga bodo izvajali za kolektive v izobraževalnih organizacijah.

Več o izpeljanem usposabljanju si lahko preberete v daljšem besedilu.

Petra Šmalcelj (petra.smalcelj@acs.si) in Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), obe ACS

Zaključili smo prvo Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj

Na Andragoškem centru Slovenije smo v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije uspešno izvedli prvo *Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj*. Izpeljali smo ga v drugi polovici marca v obliki štirih, med seboj ločenih dni (uvod v torek, **23. marca**, terenski del v petek in soboto, **26. in 27. marca**, in zaključek v torek, **13. aprila 2010**) na različnih lokacijah, in sicer v Ljubljani in v Rakovem Škocjanu.

Usposabljanja, ki je obsegalo 28 ur, se je udeležilo 11 udeležencev. Med njimi so bili vodje občinskih uprav, načrtovalci posegov v prostor ter odgovorni za varstvo okolja in družbene dejavnosti. Izrazili so zadovoljstvo z naborom uporabnih zgledov s področja trajnosti in s predstavitvami predavateljev, ki so bili: *prof. dr. Boštjan Anko, prof. dr. Alenka Gaberščik, mag. Vida Ogorelec Wagner, dr. Nevenka Bogataj* in *Matej Cepin.*

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

InfO-mozaik – novosti v zakladnici informacij na spletni strani ACS

V *InfO-mozaiku* (I – izobraževanje, O – odraslih) predstavljamo aktualne informacije, statistične podatke, evropske kazalnike in predstavitve nekaterih ključnih področij izobraževanja in učenja odraslih. Informacije, zbrane v *InfO-mozaiku*, so namenjene strokovni, politični, najširši javnosti in tudi medijem, ki potrebujejo aktualne in zgoščene informacije na enem mestu. Informacije periodično posodabljamo in nadgrajujemo ter dodajamo nove, aktualne vsebine, predstavitve, rezultate analiz in raziskav.

Aprila smo v *InfO-mozaiku* objavili tri informacije o:

- udeležbi odraslih v izobraževanju,
- ovirah pri udeležbi v izobraževanju odraslih in odnosu odraslih do izobraževanja,
- znanju tujih jezikov odraslih.

S temi besedili nadgrajujemo starejše prispevke InfO-mozaika, kjer smo predstavili začetne rezultate prve evropske raziskave o izobraževanju odraslih – *Ankete o izobraževanju odraslih (Adult Education Survey, AES)*. Raziskava je bila leta 2007 izvedena v vseh državah Evropske unije, državah EFTA in državah kandidatkah za vstop v Evropsko unijo. Z raziskavo so na ravni EU pridobili usklajene podatke o sodelovanju odraslih v vseživljenjskem učenju, o tem, v kolikšni meri so odrasli vključeni v katerokoli obliko izobraževanja in na kakšne načine pridobivajo svoje znanje. Z raziskavo so želeli tudi ugotoviti, kako odrasli ocenjujejo znanje tujih jezikov in sposobnost rabe računalnika ter v kakšni meri se udeležujejo družbenih in kulturnih aktivnosti, kakšen je njihov odnos do izobraževanja, zakaj se udeležujejo izobraževalnih aktivnosti oziroma zakaj se jih ne.

Poleg novejših prispevkov boste v *InfO-mozaiku* našli tudi mnogo drugih zanimivih informacij, ki zadevajo področje izobraževanja in vseživljenjskega učenja.

Do podrubrike *InfO-mozaik* na spletni strani ACS lahko dostopate preko rubrike *O izobraževanju odraslih*.

Vabljeni, da obiščete spletno stran *InfO-mozaika*: http://www.acs.si/InfO-mozaik.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Vlada je sprejela Program izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2010

Vlada RS je na seji **15. aprila** sprejela Program izobraževanja odraslih Republike Slovenije za leto 2010.

Podlage za Letni program izobraževanja odraslih Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: letni program) so: *Zakon o izobraževanju odraslih*, *Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010* (v nadaljevanju: ReNPIO) in *Proračun Republike Slovenije za leto 2010*.

Z letnim programom se določajo izobraževalni programi in dejavnosti, ki se bodo izvajale in (so)financirale iz državnega proračuna v letu 2010. Z letnim programom se določajo tudi prioritete, ki bodo zagotavljale optimalno dinamiko uresničevanja opredeljenih strateških ciljev, določenih z *ReNPIO*. Iz veljavnega državnega proračuna Republike Slovenije se za izvajanje tega letnega programa zagotovi 56.584.985 €, od

tega pri proračunskem uporabniku Ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ) 18.590.706 €, pri proračunskem uporabniku Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) pa 37.994.279 €. V primerjavi s preteklim letom je MŠŠ svoj delež sredstev povečalo za 9,3 %, MDDSZ pa zmanjšalo za 9,3 %. Zaradi gospodarske situacije, ki se je pojavila že konec leta 2008, so za določene ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki se financirajo izključno iz sredstev integralnega dela proračuna RS, okrepili že obstoječe programe in pripravili nove. Trendi gibanja števila brezposelnih oseb se po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje ponovno zvišujejo, posledično pa se to odraža tudi na sredstvih, namenjenih pospeševanju vključevanja v programe informiranja, svetovanja, usposabljanja in izobraževanja za zaposljivost in zaposlitev brezposelnih oseb ter usposabljanju in izobraževanju zaposlenih oseb. Finančne in vsebinske napovedi izvedbe programov za ciljne skupine, tj. za usposabljanje in izobraževanje za potrebe trga dela so v tem trenutku realni odraz stanja in potreb na trgu dela, se pa lahko med letom še spremenijo kot posledica stanja na trgu.

Sredstva bodo po prednostnih področjih *ReNPIO* namenjena:

- za splošno izobraževanje odraslih (13.201.210 EUR ali 23,3 odstotkov),
- za izobraževanje za dvig izobrazbene ravni (9.605.575 EUR ali 17 odstotka),
- za izobraževanje in usposabljanje za potrebe dela (27.043.179 EUR ali 47,8 odstotkov) ter
- za razvoj in dejavnosti, potrebnih za izvajanje izobraževanja (6.735.021 EUR ali 11,9 odstotka).

Podrobnosti lahko preberete v *Programu izobraževanja odraslih Republike Slovenije za leto 2010*.

Okrogla miza o pogledih na prenovo poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih

21. aprila 2010 smo na Andragoškem centru Slovenije izpeljali že drugo od načrtovanih osmih poglobljenih strokovnih razprav z naslovom *Pogledi na prenovo poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih.* Tematske okrogle mize so namenjene presojanju razvitosti in problemom izobraževanja odraslih, ki jih opredeljuje dokument Evropskih skupnosti Akcijski načrt za izobraževanje odraslih: Za učenje je vedno pravi čas (2007). Tokratna razprava, ki jo je moderirala Sonja Klemenčič z ACS, je bila namenjena pogovoru o učinkih prenove poklicnega in strokovnega izobraževanja na izobraževanje odraslih. Razprave se je udeležilo 18 uglednih strokovnjakov iz Ministrstva za šolstvo in šport, javnih zavodov in izobraževalnih organizacij za odrasle.

Kot uvodničarja sta razpravo odprla *Darko Mali* s Centra za poklicno izobraževanje (CPI) in *dr. Tanja Možina* z Andragoškega centra. Prvi je v svojem prispevku predstavil temeljne cilje prenove poklicnega in strokovnega izobraževanja ter nekatere rezultate evalvacij, ki jih na tem področju izvaja CPI. Izpostavil je dosežke in probleme na treh področjih: timsko delo v šolah, odprti kurikul in osebni izobraževalni načrt. Prispevek *dr. Tanje Možina* je bil naravnan na vpeljavo novosti, ki še posebej zadevajo izobraževanje odraslih. V svojem prispevku je spregovorila o sistemskih in strokovnih dilemah, kako izboljšati izvedbeno načrtovanje v izobraževanju odraslih, da bi se čim bolj naslonilo na potrebe posameznikov, ki se vpisujejo v izobraževanje in kako odraslim čim bolje pomagati na njihovi poti do znanja, tudi v odvisnosti od tega, na kakšen način se izobražujejo. Predstavila pa je tudi prve ugotovitve ob uvajanju prenovljenih programov v izobraževanju odraslih.

Razprava je bila vsebinsko bogata, dotaknila pa se je tako razvojno-strateških vprašanj poklicnega in strokovnega izobraževanja (načel, etičnih vprašanj, ciljev prenove) kot tudi strokovnih rešitev, ki jih je potrebno še izboljšati (npr. priznavanje znanja), ni pa se izognila niti organizacijsko praktičnim vprašanjem, ki pomembno soustvarjajo podobo tega izobraževanja (npr. prenova in financiranje programov, organizacija izobraževanja odraslih na šolah).

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman@acs.si), ACS

Izobraževalni program Začetna integracija migrantov smo pripeljali h koncu

22. aprila 2010 se je na Andragoškem centru končal 40-urni izobraževalni program *Začetna integracija migrantov (ZIM)*. To je bila pilotna izvedba, namenjena manj izobraženim migrantom, ne glede na status prebivanja (stalno ali začasno) in ne glede na dolžino prebivanja v Sloveniji. Pilotne izvedbe se je udeležilo 13 migrantov iz Bosne in Hercegovine, Makedonije, Irana ter Kosova.

Izobraževalni program *ZIM* je nastal na podlagi raziskave *Izobraževanje in usposabljanje migrantov*, ki jo je Andragoški center Republike Slovenije izvajal leta 2008. Pripravile so ga *mag. Ester Možina, dr. Natalija Vrečer, dr. Ina Ferbežar* in *dr. Nataša Pirih Svetina*. Slednji dve sta bili tudi izvajalki izobraževalnega programa.

ZIM se je posvečal poučevanju slovenščine v povezavi z besediščem, ki se je osredotočalo na delo in zaposlovanje. Obsegal je naslednje vsebinske sklope:

- *trg dela in delovno mesto* (iskanje dela, na delu, ob delu (zlasti v povezavi s pravicami),
- zdravje in socialna varnost,
- *vseživljenjsko učenje* (nacionalne poklicne kvalifikacije, predhodna izobrazba, znanje in spretnosti, priznavanje znanja in kvalifikacij, možnosti za nadaljnje izobraževanje),
- *družina in dom* (združevanje družine, šolanje otrok in izobraževanje družinskih članov, stanovanje in bivalne razmere).

Do konca leta 2010 bomo pripravili tudi priročnik za izobraževalce odraslih, ki bi v naslednjem in prihodnjih letih želeli izvajati *ZIM*. Upamo, da se bodo našla sredstva za izvajanje tega izobraževalnega programa v različnih krajih Slovenije, saj je že v *Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010 – ReNPIO* zapisano, da v Sloveniji primanjkuje izobraževalnih programov za etnične manjšine. V vmesni in končni evalvaciji so tudi migranti potrdili, da potrebujejo tovrstne vsebine in znanje.

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Razprava o analizi ReNPIO

Na spletni strani ACS je bila konec marca objavljena končna različica *Analize uresničevanja Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih (ReNPIO) 2005–2008 in Izhodišč za oblikovanje ReNPIO 2010–2013*. O dokumentu so lahko zainteresirani v mesecu aprilu podali svoje mnenje. K razpravi so bili pisno povabljeni predstavniki vseh izvajalcev izobraževanja odraslih.

Prejeli smo štiri odzive. Dva od teh sta opozorila na isti problem: gre za svetovalno delo, ki ga opravljajo tiste ljudske univerze, ki nimajo svetovalnega središča (ISIO). Ker gre v največ primerih za svetovanje

pripadnikom ranljivih skupin, kar zahteva tudi primerno usposobljenost in vrednotenje, bi ta problem morali reševati z ustreznejšim umeščanjem svetovalnih središč ali njihovih podružnic. Pripombi bomo upoštevali.

Z Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij so nas opozorili na pereč problem učenja oziroma izobraževanja v zaporih. Predlog, da se med ciljne skupine uvrstijo tudi osebe na prestajanju kazni, so poslali že na Ministrstvo za šolstvo in šport, kjer so jih napotili k nam. Predlog bomo upoštevali.

Četrti odziv smo prejeli s strani Združenja izobraževalnih institucij. Zaradi zmede pri naslavljanju vabila, smo se strinjali, da svoje pripombe pošljejo nekaj dni po formalnem zaključku razprave.

Gotovo je še veliko strokovnjakov ali zainteresiranih posameznikov, ki bi hoteli prispevati k izboljšanju besedila. Opozoriti pa moramo, da je urnik nadaljnjih postopkov na poti sprejemanja dokumenta že določen in je zato pričujoča različica bolj kot ne dokončna. Dodatne spremembe ali dopolnitve bomo lahko – ob ustrezni argumentaciji – vnašali le izjemoma.

Mag. Peter Beltram (peter.beltram@acs.si), ACS

Povabilo k objavi v Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih za šolsko leto 2010/2011

ACS vabi izvajalce izobraževanja odraslih k objavi izobraževalnih programov za odrasle v spletni *Pregled ponudbe izobraževanja odraslih* za šolsko leto 2010/2011. S spletnim *Pregledom* že vrsto let uspešno informiramo najširšo javnost o možnostih formalnega, zlasti pa neformalnega izobraževanja in učenja odraslih. Hkrati zagotavljamo pomembne informacije strokovni javnosti, ki deluje na področju informiranja in svetovanja za izobraževanje odraslih, na področju zaposlovanja in drugih sorodnih področjih. Podatki so uporabljeni tudi v raziskovalne namene.

V *Pregledu* vsako leto objavlja okoli tristo izvajalcev izobraževanj za odrasle iz vse Slovenije – od ljudskih univerz, srednjih šol, ki izobražujejo tudi odrasle, višjih in visokih strokovnih šol ter fakultet, do zasebnih organizacij in zasebnih šol, izobraževalnih centrov, društev, knjižnic, muzejev in galerij idr. – več kot šest tisoč izobraževalnih programov. Večji del objavljene izobraževalne ponudbe je namenjene neformalnemu izobraževanju odraslih za splošne potrebe in prosti čas ter potrebe poklicnega dela, pestra pa je tudi ponudba programov za pridobitev višje formalne izobrazbe ter programov priprav za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK). V želji, da bi bila v *Pregledu* zbrana izobraževalna ponudba čim bolj popolna in celovita, vabimo izvajalce izobraževanja odraslih, da nam tudi letos posredujejo podatke o izobraževanjih, ki jih načrtujejo za odrasle v prihodnjem šolskem letu.

Prijave zbiramo **od 18. maja do 18. junija 2010**, dopolnitve in popravki objavljenih podatkov pa bodo možni tudi kasneje. Podatke zbiramo preko **elektronskih obrazcev** na spletnem naslovu http://pregled.acs.si/prijava, ali preko **tiskanih obrazcev**, ki so dostopni na spletnem naslovu http://pregled.acs.si/prijava/ ali po elektronski pošti erika.brenk@acs.si. Objava v *Pregledu* je **brezplačna**.

Spletni *Pregled ponudbe izobraževanja odraslih 2010/2011* bo objavljen na spletni strani ACS, dostopen bo tudi na spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport in na portalu Centra RS za poklicno izobraževanje: Mojaizbira.si.

Več dodatnih informacij lahko dobite pri Eriki Brenk (tel.: 01 5842 570, 01 5842 560, e-naslov erika.brenk@acs.si).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2010

Teče jubilejni, petnajsti Teden vseživljenjskega učenja

Uradno bo letošnji festival učenja potekal od **17. do 23. maja**, sicer pa najrazličnejši dogodki v izobraževalne in druge ustanove ter na raznolika prizorišča TVU vabijo že od 1. maja pa vse do konca junija. Pregled prireditev z možnostjo iskanja po različnih merilih ter začetna statistika (TVU v številkah) sta objavljena v spletnem koledarju TVU 2010 (http://tvu.acs.si/koledar).

Ob jubilejni izpeljavi TVU smo v sodelovanju z mrežo prirediteljev iz vse Slovenije pripravili kar nekaj novosti, po drugi plati pa ohranjamo že tradicionalne pristope in dogodke. Predstavljamo jih na projektnih spletnih straneh (http://tvu.acs.si), zbrani pa so v letnem načrtu projekta (http://tvu.acs.si/nacrt). Slednjega je **23. marca** obravnaval **Nacionalni odbor za TVU** (NO TVU), ki je potrdil tudi predlog za izvajalca nacionalnega odprtja TVU. Letos je to vlogo prevzel Javni zavod Kulturno turistični rekreacijski center – KTRC Radeče, uspešni območni koordinator TVU.

Z mrežo izkušenih in novih koordinatorjev in izvajalcev TVU smo se srečali **25. marca** in si izmenjali informacije, zamisli pa tudi dobro voljo in moč za izpeljavo projekta. Razveselilo nas je veliko število udeležencev (nad 60), ki so se seznanili z načrtom TVU 2010, sodelovali pri opredelitvi povezovalnih tem za vsak dan uradnega termina TVU in se odzivali na pobude ACS, ki zadevajo obeležitev 15-letnice TVU (**anketa** o razumevanju termina *vseživljenjsko učenje* ter **potujoča razstava** *15 let TVU*). Zapis sestanka je objavljen na spletni strani: http://tvu.acs.si/mreza_tvu/index.php?nid=195&id=129.

Pomembni mejniki TVU 2010 so objavljeni v terminskem načrtu, aktualne informacije o letošnjem festivalu pa v rubriki V žarišču (http://tvu.acs.si/zarisce/). Na obeh mestih sta omenjena tudi oba najpomembnejša nacionalna dogodka TVU 2010:

- **slovesno odprtje** s podelitvijo priznanj ACS za promocijo učenja in znanja za leto 2009 – soorganizatorji vas pričakujemo **14. maja v Radečah** (za več informacij spremljajte spletno stran http://tvu.acs.si/odprtje/2010/) in
- **14. andragoški kolokvij**, ki bo ob 15-letnici TVU prvič izpeljan na lokalni ravni, in sicer **20. maja v Slovenski Bistrici** (za več informacij spremljajte spletno stran http://tvu.acs.si/ak/2010).

Različni vidiki TVU 2010, s poudarkom na predstavitvi osmih novih dobitnikov priznanj ACS (http://tvu.acs.si/priznanja/index.php?nid=300&id=181) za promocijo učenja in znanja, so predstavljeni v novi izdaji TVU-Novičk (tiskanih in elektronskih).

Veselimo se vaše udeležbe na prireditvah TVU 2010!

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Vodilne teme Tedna vseživljenjskega učenja 2010

Krovna tema letošnjega festivala učenja se navezuje na *Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti* (http://tvu.acs.si/tema/2010/EL2010), sicer pa smo v sodelovanju z mrežo prirediteljev za vsak dan v uradnem terminu TVU določili povezovalno temo:

- **ponedeljek, 17. maj**, bo izpostavljen kot *praznik učenja* – http://tvu.acs.si/tema/2010/PU,
- **torek, 18. maj**, bo namenjen povezavi med *vseživljenjskim učenjem in bralno kulturo* (v navezi s projektom *Ljubljana, svetovna prestolnica knjige*) – http://tvu.acs.si/tema/2010/BK,
- v **sredo, 19. maja**, bomo predstavljali možnosti za *vseživljenjsko učenje za osebe s posebnimi potrebami* in njihovim dosežkom – http://tvu.acs.si/tema/2010/PP,
- **četrtek, 20. maj**, bo posvečen *izobraževanju po meri gospodarstva* – http://tvu.acs.si/tema/2010/IG,
- **petek, 21., in sobota, 22. maj**, bosta namenjeni *nevladnim organizacijam, ki znanje ustvarjajo, povezujejo in delijo* – http://tvu.acs.si/tema/2010/NVO,
- **nedelja, 23. maj**, pa bo posvečena *družini in medgeneracijskemu učenju* – http://tvu.acs.si/tema/2010/MG.

Več o temah TVU 2010 si lahko preberete na spletni strani: http://tvu.acs.si/tematska_usmerjenost/.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Ljubljana, svetovna prestolnica knjige

Med **23. aprilom 2010** in **23. aprilom 2011** bo prestolnica Slovenije tudi *Svetovna prestolnica knjige*. Ta častni naziv, ki ga podeljuje Unesco, bo Ljubljana nosila kot deseto mesto, ki ga je doslej prejelo. Na to častno nalogo se je Ljubljana temeljito pripravila.

Na različnih prizoriščih v Ljubljani se bo zvrstil bogat in raznovrsten program dogodkov. Posebej je vredno omeniti *Festival Literature sveta: Fabula 2010*, na katerem bodo sodelovali avtorji z vseh celin, in *Svetovni vrh knjige*, na katerem bodo sodelovali priznani strokovnjaki in raziskovalci. Sicer pa se bo v mestu odvilo kar okrog 300 dogodkov, namenjenih spodbujanju branja, razvoju bralne kulture, večanju dostopnosti knjige vsem slojem prebivalstva, predstavljanju književnih zvrsti in svetovne književnosti.

V programu Mestne občine Ljubljana, ki ga podpirata Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, bodo glavnino dogodkov izvedle nevladne organizacije in zavodi s področja kulture, znanosti, izobraževanja in raziskovanja, ki so jih strokovne komisije izbrale na javnem razpisu, del programa pa nastaja v sodelovanju z drugimi slovenskimi mesti in veleposlaništvi v Ljubljani.

Komisija za izbor svetovne prestolnice knjige je Ljubljano izbrala »zaradi kakovostne prijave ter tudi zaradi popolnega in raznolikega programa, ki ga široko in navdušeno podpirajo akterji knjižne industrije (založniki, knjigarne, knjižnice).«

Temeljni namen projekta *Ljubljana, svetovna prestolnica kulture*, ki je v spodbujanju ljubezni do knjige in literarnega ustvarjanja, spoznavanju literarnih ustvarjalcev različnih narodnosti in širjenju bralne kulture, smo podprli tudi v okviru jubilejnega, 15. festivala učenja. V osrednjem festivalskem tednu bo namreč **torek, 18. maja**, posebej posvečen prav knjigi, vodilo prireditev na ta dan pa bo: *Vseživljenjsko učenje in bralna kultura.*

O sodelovanju med projektoma *Ljubljana, svetovna prestolnica kulture* in *TVU* poročamo na spletni strani: http://tvu.acs.si/tema/2010/BK/.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

Nevladne organizacije – znanje ustvarjamo, povezujemo in delimo

Nevladne organizacije (društva, zasebni zavodi in ustanove) veljajo za pomembno skupino ponudnikov neformalnega izobraževanja in učenja odraslih v Sloveniji. V *Operativnem programu razvoja človeških virov* je izpostavljena potreba po zagotovitvi ustrezne podpore nevladnim organizacijam oziroma njihovim programom in projektom, saj je bilo ugotovljeno, da v Sloveniji nevladne organizacije še ne izkoriščajo dovolj vseh svojih potencialov. V želji, da bi povečali vidnost in pomen nevladnih organizacij na področju izobraževanja odraslih, **mreža eduAkcija - mreža NVO za vseživljenjsko učenje** to področje izpostavlja kot vodilno temo TVU 2010. S tem želijo poudariti, da znanje v NVO:

- **ustvarjajo** (omogočajo pridobivanje znanj, spretnosti, odnosa do učenja, uporabo v konkretnih situacijah, pripravo in izvajanje izobraževalnih programov z namenom razvoja vseživljenjske kompetentnosti),
- **povezujejo** (pospešujejo oblikovanje mrež, baz znanja, ki nastajajo v NVO, partnerstva z drugimi izobraževalnimi subjekti in civilni dialog z državo, razvoj socialnega kapitala družbe),
- **delijo** (spodbujajo dostopnost učenja vsem socialnim skupinam, delovanje na različnih nivojih, razvoj lastnih interesov in delovanje v javnem interesu).

Še posebej želijo izpostaviti potrebo po sistematičnem ugotavljanju in potrjevanju ter večjem priznavanju v neformalnem okolju pridobljenih kompetenc tako s strani formalnih izobraževalnih institucij (srednje šole, fakultete) kakor tudi socialnih partnerjev (predvsem delodajalcev in države). Mreža *eduAkcija* zato spodbuja nevladne organizacije, da v okviru Tedna vseživljenjskega učenja (še posebej pa v **petek, 21., in soboto, 22. maja**, ko sta tematska dneva posvečena nevladnim organizacijam) v svojih okoljih na različne načine predstavijo svoje programe. S tem in še na druge načine mreža eduAkcija in Andragoški center Slovenije uresničujeta dogovor o sodelovanju med projektoma:
http://tvu.acs.si/datoteke/Predstavitev/Dogovor%20o%20sodelovanju%20TVU_eduAkcija.pdf.

Več o mreži eduAkcija in dejavnostih v okviru TVU je objavljeno na strani http://www.eduakcija.si/, o sodelovanju NVO v TVU pa poročamo na spletni strani http://tvu.acs.si/tema/2010/NVO.

Tadej Pugelj (tadej.pugelj@eduakcija.si), mreža eduAkcija

Praznik učenja – razstava ob 15-letnici Tedna vseživljenjskega učenja

Med različnimi akcijami, ki jih pripravljamo ob petnajstletnici *Teden vseživljenjskega učenja*, bo tudi potujoča razstava, ki smo jo poimenovali *Praznik učenja*.

Namen razstave je predstaviti najširši, strokovni in politični javnosti uspešnost projekta TVU, ki je v petnajstih letih postal najvidnejša promocijska manifestacija na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji ter se uveljavil kot vseslovenska prireditev, ki povezuje raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja ter udeležence vseh generacij – od otrok v vrtcih in šolah do študentov, delovno aktivnega prebivalstva pa do starejših v tretjem življenjskem obdobju.

Potujočo razstavo ob 15-letnici TVU, ki bo obsegala osem panojev, bi želeli predstaviti v različnih krajih po Sloveniji, saj menimo, da bi s tem lahko obeležili jubilejni TVU tudi v lokalnem okolju. Zato vabimo koordinatorje in izvajalce TVU ter druge izvajalce izobraževanja odraslih, da vključijo razstavo na svoja prizorišča TVU ali druga prizorišča (občine, knjižnice, kulturne domove, trgovska središča idr.) v svojem lokalnem prostoru v maju, juniju ali kasneje.

Za vse dodatne informacije o razstavi TVU vam je na voljo Erika Brenk (tel.: 01 5842 570).

Razstavo predstavljamo na spletni strani http://tvu.acs.si/razstava.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Anketa o uveljavljenosti termina *vseživljenjsko učenje*

Predstava o učenju, ki poteka vse življenje, v slovenski kulturni zavesti ni novost. Povsem jasno izrisano jo najdemo že pri ustanovitelju pedagoške katedre na ljubljanski Filozofski fakulteti, *Karlu Ozvaldu*, ki je v delu *Kulturna pedagogika* (1927) zoževanje učenja na šolanje označil za *»usodepolno kratkovidnost«*. Misli *Karla Ozvalda* so botrovale tudi izbiri imena za slovenski festival učenja, ki ga prirejamo že od leta 1996 kot *Teden **vseživljenjskega učenja***.

Izhajajoč iz dejstva, da se je besedna zveza *vseživljenjsko učenje* začela uveljavljati prav prek promocijskih učinkov TVU, saj ga pred tem (pred letom 2000) Slovar slovenskega knjižnega jezika ni poznal, in glede na to, da se termin še vedno uporablja v zelo poljubnih zvezah, je pa – ustrezno razumljen – edini ustrezni temelj nacionalne politike razvoja kulture učenja, bi bilo smiselno **raziskati rabo in razumevanje termina v najširši javnosti in v izbranih ciljnih skupinah**. Pridobljeni rezultati bi bili **osnova za nadaljnje načrtovanje promocijskih sporočil, ukrepov, snovanja projektov, mreženja** ipd. – za kakovostnejše in učinkovitejše uveljavljanje kulture učenja, še posebej vseživljenjskega učenja.

Raziskave se lotevamo s pripravo temeljnega vprašalnika, ki zadeva najsplošnejše vidike vseživljenjskosti in bo posebej prirejen za vsako posamezno ciljno skupino. Zanimalo nas bo predvsem**:**

- Kaj vam pomeni termin *vseživljenjsko učenje*? ali: Na kaj pomislite ob besedni zvezi *vseživljenjsko učenje*?
- Ste se že srečali z *vseživljenjskim učenjem* in kje?
- Katerih programov *vseživljenjskega učenja* ste se v zadnjih letih udeležili?
- Kako te dni (ali: v zadnjem času) skrbite za kulturo učenja?

Anketiranje bomo izvedli:

- prek **mreže izvajalcev TVU**, še posebej koordinatorjev,
- s **pomočjo študentov** (v sodelovanju s slovenskimi univerzami zajamemo mesta, kjer so sedeži univerz, in druga lokalna okolja, iz katerih prihajajo študentje),
- prek **sodelovanja z mediji**, ki jih bomo skušali pridobiti za **radijski** ali **TV-intervju** oz. reportažne zapise, ki bi jih posneli in potem tudi predvajali,
- z mednarodnimi strokovnjaki s tega področja.

Anketo o uveljavljenosti termina *vseživljenjsko učenje* predstavljamo na spletni strani: http://tvu.acs.si/barometer/anketa.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

Vabimo vas na nacionalno odprtje TVU 2010

Peta izpeljava slovesnega odprtja TVU na krajevni ravni bo ob 15-letnici TVU vpeljala novost, saj bo dogodek potekal na prostem. Zahtevnega podviga se je v sodelovanju z ACS lotil območni koordinator TVU, Javni zavod Kulturno turistični rekreacijski center Radeče.

KTRC Radeče je združil moči z Zavodom za gozdove Slovenije in domačijo Kišek iz Močilnega pri Radečah, kjer bodo s številnimi soizvajalci izoblikovali zanimiv uvod v letošnji festival učenja. V čudovitem naravnem okolju pod najdebelejšim domačim kostanjem v Sloveniji, Gašperjevim kostanjem, se bodo predstavila društva in ustanove, ki tradicionalno sodelujejo v TVU ter na lokalni ravni gojijo in delijo svoja znanja, skupaj ustvarjajo in se družijo.

Otvoritvena slovesnost se bo pričela v **petek, 14. maja 2010, ob 12.30 uri** pod Gašperjevim kostanjem. Obiskovalce vabimo, da se nam pridružijo že na železniški postaji Zidani most ob 10. uri, od koder bodo v spremstvu vodnika odpluli v Radeče. Lahko pa se nam pridružite na trgu v Radečah ob 11.30 uri; od tam bo organiziran prevoz do Kiškove domačije, kjer se bo ob 12.30 začela osrednja slovesnost.

Svojo **udeležbo potrdite** najkasneje **do 11. maja**, in sicer: pri Andragoškem centru Slovenije (tel.: 01 5842 560 ali e-naslov: tvu@acs.si) ali pri KTRC Radeče (tel.: 051 312 558 ali e-naslov: info@ktrc.si, na voljo vam je tudi njihova spletna stran: http://www.ktrc-radece.si/).

Aktualne informacije o odprtju so na voljo na spletni strani projekta TVU: http://tvu.acs.si/odprtje/2010.
Prisrčno vabljeni v Radeče!

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS in Marija Imperl (marija.imperl@ktrc.si), KTRC Radeče

14. andragoški kolokvij vzpostavlja most med izobraževanjem in delom

Z andragoškim kolokvijem 2010 na temo *Izobraževanje po meri gospodarstva – ključ je v sodelovanju!* se želimo uglasiti na aktualne družbenoekonomske okoliščine, ki puščajo svoje posledice tudi na področju

izobraževanja, saj je slednje v mnogih okoljih izrinjeno kot nepotreben strošek. Po drugi plati pa se vse bolj uveljavlja prepričanje, da lahko prav izobraževanje deluje kot gonilna sila za preseganje kriznih razmer, zato ni dvoma o pomenu sodelovanja med izobraževanjem odraslih in gospodarstvom.

V dokumentu Evropske komisije *Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta* zasledimo trditve: *'Resnost finančne krize prinaša izjemno nepredvidljivost glede prihodnosti svetovnega gospodarstva, vendar pa je za gospodarsko okrevanje Evrope nujno treba okrepiti človeški kapital in zaposljivost z izpopolnitvijo znanja in spretnosti. Vendar pa sama izpopolnitev znanja in spretnosti ni dovolj.* ***Prav tako nujno je zagotoviti boljše ujemanje med ponudbo znanja in spretnosti ter povpraševanjem na trgu dela.****'*

O dialoški naravnanosti in njenem udejanjanju morajo torej razmisliti tako ponudniki in izvajalci izobraževanja kot tudi podjetja, ki povprašujejo po izobraževalnih storitvah. Po drugi strani so vpleteni tudi različni resorji, zlasti šolski in resor dela, ter druge ustanove na državni ravni, ki s svojimi ukrepi sooblikujejo kulturo, v kateri je stalno nadgrajevanje delovnih kompetenc, a tudi pridobivanje različnih drugih zmožnosti nekaj povsem normalnega in neizogibnega.

Če vas tema letošnjega kolokvija, zanima, vas vabimo na njegovo prizorišče – **20. maja ob 9. uri v Viteško dvorano Gradu Slovenska Bistrica**, kasneje pa še v prostore Ljudske univerze Slovenska Bistrica. **Rok za prijavo je 14. maj.**

Aktualne informacije o kolokviju so objavljene na spletni strani http://tvu.acs.si/ak/2010.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

7. aprila 2010 smo na Andragoškem centru izvedli prvo delavnico v okviru nadaljnjega usposabljanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO. Program poteka v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. Projekt, ki se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Prve delavnice programa *Usposabljanje svetovalcev za kakovostno delo v svetovalnih središčih* v letu 2010 se je udeležilo **23 udeležencev**, katerim je *dr. Darja Zaviršek* s Fakultete za socialno delo predstavila temeljne koncepte na področju svetovalnega dela za ljudi z ovirami. Ljudje z ovirami je pojem, ki zamenjuje besedo invalidi, saj slednji označuje ljudi z ovirami za šibke, nemočne in slabotne. Udeleženci so v praktičnih vajah tudi sami izkusili, kako je biti oviran in kako svetovati osebi z ovirami, pri tem pa upoštevati različne oblike oviranosti (fizične, intelektualne idr.). Na koncu smo spregovorili še o

svetovalnem delu z ranljivimi skupinam odraslih glede na izpeljevanje akcijskega načrta za razvoj kakovosti v svetovalnih središčih v letu 2010.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Usposabljanje za uporabo modela samoevalvacije POKI

Kot smo že napovedali v januarski številki *e-Novičk*, se je v letošnjem letu na Andragoškem centru Slovenije začelo *Usposabljanje za uporabo modela samoevalvacije POKI*, ki bo trajalo dve leti. Na ta način se v projekt *Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI* vključuje že šesta generacija izobraževalnih organizacij. Do sedaj smo izpeljali 5 delavnic, v skupnem obsegu 54 ur. V usposabljanje je vključenih 18 udeležencev iz osmih izobraževalnih organizacij, in sicer iz Srednje zdravstvene šole Celje, Ljudske univerze Jesenice, Ljudske univerze Rogaška Slatina, Ljudske univerze Šentjur, Cene Štupar, centra za permanentno izobraževanje, ZARIS, zavoda za razvoj, izobraževanje in svetovanje, INVEL, d.o.o., podjetja za izobraževanje in poslovno podjetniško svetovanje in Much, izobraževanja, d.o.o.

Na dosedanjih delavnicah so udeleženci pridobili znanja o opredelitvi vizije, poslanstva in vrednot lastne izobraževalne organizacije ter o pomenu timskega dela za razvoj kakovosti in se seznanili z vsebino *modela POKI* s poudarkom na posameznih področjih, podpodročjih in kazalnikih, ki sestavljajo *model POKI*. S pomočjo metode dokumentacije in SWOT analize so za izbrane kazalnike kakovosti opravili prvo presojo kakovosti v svojih organizacijah. Udeležencem je bil predstavljen pomen različnih interesnih skupin za posamezno izobraževalno organizacijo in njihova vključitev v procese presojanja in razvijanja kakovosti. Prva presoja kakovosti je posameznim izobraževalnim organizacijam predstavljala osnovo za izbiro 4 kazalnikov kakovosti za samoevalvacijo v njihovi izobraževalni organizaciji. Po predstavljeni metodologiji samoevalvacije so bili udeleženci seznanjeni s postopkom oblikovanja standardov kakovosti za izbrane kazalnike kakovosti in samoevalvacijskih vprašanj ter pomenom pravilne izbire subjektov, ki jih bodo vključili v evalvacijo. Za svojo izobraževalno organizacijo so udeleženci že pripravili samoevalvacijske načrte in se usposobili za uporabo spletne zbirke vprašanj za presojanje kakovosti.

Podrobnejši potek usposabljanja po izpeljanih delavnicah je predstavljen na spletni strani projekta *POKI* (http://poki.acs.si/dogodki/).

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

Vabimo vas na Uvodni seminar o postavitvi in vodenju središč za samostojno učenje

V letu 2010 ponovno začenjamo s *temeljnim usposabljanjem osebja v središčih za samostojno učenje*, ki ga ob finančni podpori Ministrstva za šolstvo in šport ter Evropskega socialnega sklada izvajamo v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*.

Tako bomo v začetku junija na Andragoškem centru Slovenije izpeljali uvodno delavnico programa *Uvodni seminar o postavitvi in vodenju središča za samostojno učenje*. Program je namenjen vsem, ki se želite

usposobiti za vzpostavitev delovanja središča za samostojno učenje v vašem lokalnem okolju, v vaši organizaciji.

Usposabljanje, ki ga bo vodila *Ema Perme*, univ. dipl. ped. in prof. soc., bo potekalo v kombinaciji tradicionalnega usposabljanja (uvodno srečanje na ACS) in e-usposabljanja v spletni učilnici, in sicer uvodno srečanje, **8. junija 2010**, sledijo štirje tedni usposabljanja v e-učilnici (**do 6. julija**) in priprava projektne naloge (**do 13. julija**).

Za dodatne informacije in prijave na usposabljanje se obrnite na Nedo Đorđević (neda.dordevic@acs.si).

MEDNARODNO SODELOVANJE

Študijski obisk delegacije iz BiH v Sloveniji

Andragoški center Slovenije je v sodelovanju z dvv international v Bosni in Hercegovini organiziral obisk strokovnjakov iz Bosne in Hercegovine, ki je potekal od **13. do 15. aprila 2010**. Delegacijo je sestavljalo šest udeležencev, zaposlenih na Ministrstvu za izobraževanje in kulturo Republike Srbske, Zavodu za izobraževanje odraslih Republike Srbske, Ministrstvu za civilne zadeve Bosne in Hercegovine, ter predstavnik dvv international.

Obiskovalce so zanimale predvsem sistemske rešitve organizacije izobraževanja odraslih in poglobljen vpogled v pripravo učnih načrtov in programov formalnega poklicnega in neformalnega izobraževanja, preverjanje priložnostno pridobljenega znanja, usposabljanje učiteljev, vodenje dokumentacije ipd. Njihovi interesi so presegali kompetence ACS, zato smo za sprejem in predstavitve njihovih dejavnosti prosili Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Zavod za šolstvo, Državni izpitni center, Center za poklicno izobraževanje (na fotografiji), Razvojno izobraževalni center Novo mesto in Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma.

Strokovne predstavitve zaposlenih na omenjenih ustanovah – še bolj pa sproščeni pogovori med strokovnjaki – bodo, po besedah gostov, pripomogli pri vzpostavitvi učinkovitega sistema izobraževanja odraslih v Republiki Srbski.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Evropska konferenca o izobraževanju odraslih v Córdobi

Od **21. do 23. aprila 2010** je bila v španski Córdobi evropska konferenca izmenjav dobrih praks vseživljenjskega učenja, s poudarkom na izobraževanju odraslih, z uradnim naslovom *Co-ordination of lifelong learning resources in European countries*. Španija je konferenco gostila v času predsedovanja EU, kar je dalo konferenci še dodaten pomen. Cilji konference so bili:

- osvetliti uresničevanje ciljev *Akcijskega načrta izobraževanja odraslih: Za učenje je vedno pravi čas* (COM 2007 558 final, 27. 9. 2007),

- predstaviti zaključke *Šeste mednarodne Unescove konference o izobraževanju odraslih – CONFINTEA VI* in osvetliti njihov pomen za razvoj izobraževanja odraslih v državah Evropske unije,
- predstaviti primere evropskih dobrih praks na štirih področjih izobraževanja odraslih: informiranje in svetovanje v kontekstu vseživljenjskega učenja, vrednotenje in priznavanje kompetenc, vloga različnih mrež civilne družbe v razvoju izobraževanja odraslih in projekti *Grundtvig* – obeležitev 10-letnice programa *Grundtvig*.

Kot primer dobre prakse so bila izbrana tudi slovenska svetovalna središča za izobraževanje odraslih (ISIO). Izkušnje delovanja svetovalnih središč in slovenskega razvoja na tem področju so pritegnile udeležence iz več držav, saj prav pomenu informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih namenjajo vse več pozornosti v večini evropskih držav. Tudi v španski strategiji razvoja izobraževanja odraslih do leta 2020 je dan temu področju poseben poudarek. Vidijo ga kot pomembno podporno dejavnost pri uresničevanju zastavljenih ciljev, med katerimi je še posebej ambiciozna ta, da bodo do leta 2020 podvojili udeležbo odraslih v izobraževanju – sedaj je 10-, načrtujejo pa 20-odstotno udeležbo.

mag. Tanja Vilič Klenovšek (tanja.vilic.klenovsek@acs.si), ACS

VABIMO

Vabimo vas na petkovo srečanje v maju

Na petkovem srečanju, ki bo **28. maja 2010** ob 9. uri v prostorih ACS, bomo gostili *dr. Vojka Kavčiča*, enega najvidnejših svetovno znanih raziskovalcev, ki že vrsto let odkriva nevropsihološke dejavnike in vidike staranja. Diplomiral je na Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, doktoriral pa na univerzi North Texas iz eksperimentalne psihologije. Kasneje se je izpopolnjeval na Oddelku za nevrobiologijo in anatomijo na Medicinski fakulteti Rochester v ZDA, kjer je tudi zaposlen.

Sedanji trend staranja prebivalstva bo povzročil, da bo med prebivalci kmalu več starejših od 60 let kot pa otrok, zato bodo potrebne socialne in zdravstvene prilagoditve. Kot sam pravi, je *»staranje pameti«* oziroma kognitivno delovanje ena izmed pomembnih sestavin zdravja in življenjskega ciklusa. Zdravo kognitivno staranje je odvisno od zdravih možganov in zaznavnih procesov.

Dr. Kavčič se sprašuje, ali je kognitivno staranje neizogibno. S sodelavci na univerzi preučuje povezavo med staranjem in kognitivnim delovanjem. V eni izmed obsežnejših raziskav so ugotovili, kako močna je povezava med staranjem in upadanjem zaznavnih in kognitivnih funkcij. Z nadaljnjimi študijami želijo razviti vedenjske in tehnološke ukrepe, ki bodo pomagali ohranjati zaznavne in kognitivne funkcije v starosti.

Kako je staranje povezano z učenjem? Na petkovem srečanju bo *dr. Vojko Kavčič* skušal odgovoriti na to vprašanje, predstavil bo svoje izkušnje in rezultate dosedanjih raziskav. Vljudno vabljeni!

Prosimo vas, da svojo **udeležbo potrdite** najkasneje do **srede, 26. maja 2010**, na e-naslov: neda.dordevic@acs.si.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si)

NOVE PUBLIKACIJE

Poročilo Unesca in ILO o izvajanju priporočil o učnem osebju

Unesco je objavil poročilo skupnega odbora ILO in Unesca o izvajanju priporočil v zvezi z učnim osebjem (Joint ILO/UNESCO Committee of Experts on the Application of the Recommendations concerning Teaching Personnel : Report). Poročilo je nastalo na podlagi 10. zasedanja skupnega odbora v Parizu, ki je bilo med 28. septembrom in 2. oktobrom 2009.

To poročilo povzema analizo ključnih vprašanj, ki zadevajo trenutni položaj učnega osebja po vsem svetu na vseh stopnjah izobraževanja. Ključna vprašanja so naslednja:

- socialni dialog na področju izobraževanja;
- izobraževanje učiteljev – začetno in nadaljnje;
- zaposlovanje in kariera, plače učiteljev, vključno z odškodnino učiteljem v ranljivih situacijah, ter poučevanje in učni pogoji;
- pomanjkanje učiteljev v okviru izobraževanja za vse (EFA), vključno s financiranjem in izzivi zaposlovanja, vpliv HIV in AIDS-a na poklic ter zaposlitev in ohranitev učiteljic;
- akademska svoboda in avtonomija v visokošolskem izobraževanju;
- pogoji v visokošolskem izobraževanju in pogoji za zaposlitev: vpliv zasebnih ponudnikov visokošolske izobrazbe.

Skupni odbor je natančno preučil perspektive medvladnih in mednarodnih učiteljev in dejavnost nevladnih organizacij pri reševanju problemov učiteljev, kot so:

- relativno – vendar ne splošno – zmanjšanje učiteljskih plač in slabši pogoji dela;
- učinki ekonomske krize na področju izobraževanja in učiteljev;
- nadaljevanje pomanjkanja učiteljev v mnogih regijah in državah;
- migracije in mobilnost učiteljev;
- vpliv nasilja na učitelje;
- potreba po večjem ugledu učiteljev, po boljšem strokovnem razvoju in
- potreba po spremembah v položaju visokošolskega osebja.

Poročilo je objavljeno na spletni strani: http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001869/186988e.pdf.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Izobraževanje mentorjev za praktično usposabljanje študentov

Na Centru za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani smo konec februarja 2010 uspešno zaključili projekt *Izobraževanje mentorjev za praktično usposabljanje študentov na 1. stopnji bolonjskih študijskih programov v podjetjih/zavodih* (v gospodarstvu in negospodarstvu), ki sta ga vodili *doc.*

dr. Monika Govekar Okoliš in *Renata Kranjčec*. Projekt financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Cilj projekta je bil usposobiti mentorje za praktično usposabljanje študentov, ob tem pa spodbuditi sodelovanje strokovnjakov s fakultet, gospodarskih in negospodarskih ustanov za potrebe izvajanja študijskih programov. Poleg dejavne udeležbe so udeleženci po končanem izobraževalnem programu morali napisati refleksijo dela kot mentorja. Svoje izkušnje z mentorstvom so predstavili tudi tuji in domači predavatelji: *dr. Milan Matijević* iz Pedagoške fakultete Univerze v Zagrebu, *Mladen Kerstner* iz Ljudske univerze Center iz Zagreba, *Marija Jovanović* iz Centra za razvoj kariere in svetovanja študentom Univerze v Beogradu, *Nataša Kermavnar* iz Kliničnega centra ter *Dušica Kunaver* kot upokojena učiteljica, dejavnosti fakultete pa je predstavila *Urška Gruden*.

V okviru projekta smo izdali učbenik, v katerem so poleg teoretičnih podlag in praktičnih napotkov zbrani tudi primeri domačih in tujih dobrih praks. Učbenik je bil brezplačno odposlan na visokošolske zavode in višje strokovne šole. S sistematičnim praktičnim usposabljanjem na fakulteti nadaljujemo že v maju, ko načrtujemo novo usposabljanje mentorjev, na katerem bodo poleg domačih strokovnjakov iz Univerze v Ljubljani, gospodarstva in negospodarstva, sodelovali tudi predstavniki iz Avstrije, Italije in Srbije.

Urška Gruden (urska.gruden@ff.uni-lj.si), Filozofska fakulteta v Ljubljani

O 2. seji Izvršilnega odbora Andragoškega društva Slovenije

Kot smo napovedali, izhaja *Program dela Andragoškega društva Slovenije za leto 2010* iz programov treh komisij in štirih sekcij, ki delujejo v ADS. Predloženi programi so bili poglavitni del razprave na 2. seji Izvršilnega odbora ADS (IO ADS), ki je bila **9. marca 2010**. Zapisnik seje je objavljen na spletni strani: http://www.andragosko-drustvo.si/zapisnik2seje.pdf.

V razpravi o *Poročilu o delu ADS* je bilo ocenjeno, da je bilo tako vsebinsko delovanje kot tudi finančno poslovanje ADS v letu 2009 uspešno. K pozitivnemu finančnemu poslovanju je največ pripomogla izpeljava projektov, ki jih je opravilo društvo v sodelovanju s Pedagoškim inštitutom v Ljubljani ob sofinanciranju Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ) in Evropskega socialnega sklada.

IO ADS je poleg programov komisij in sekcij (o teh poročamo posebej) obravnaval nekaj aktualnih vprašanj, kot so:

- *Nagrade Ministrstva za šolstvo in šport za vzgojo in izobraževanje, za področje izobraževanja odraslih za leto 2009* – ADS pošlje Ministrstvu za šolstvo in šport pismo, v katerem protestira proti zdajšnjemu načinu podeljevanja državnih nagrad za vzgojo in izobraževanje, saj postavlja izobraževanje odraslih v neenakopraven položaj. V dopisu predlagamo več ukrepov, med drugimi, da se ustrezno spremeni *Pravilnik o podeljevanju nagrad*. Pismo je objavljeno na spletni strani Andragoškega društva Slovenije: http://www.andragosko-drustvo.si/priloga1.pdf.
- *Delovanje Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih* – ADS pošlje Ministrstvu za šolstvo in šport pismo, s katerim podpira stališča *dr. Sonje Kump*, predsednice Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih (SSIO) glede delovanja Strokovnega sveta. Podpiramo predložene ukrepe za izboljšanje stanja. Stališča društva so objavljana na spletni strani: http://www.andragosko-drustvo.si/priloga%202.pdf.

Ministrstvu za šolstvo in šport bomo predlagali, da tudi v prihodnje sofinancira obsežni program društva.

ADS bo po opravljeni Letni skupščini društva, ki bo 19. maja 2010 v Mariboru (vabilo je objavljeno na spletni strani: http://www.andragosko-drustvo.si/), povabilo k včlanitvi v društvo s statusom kolektivnega člana izbrana podjetja, organizacije in skupine. Skupščina bo sprejela sklep o višini članarine za kolektivne člane; predlog je: 100 EUR za podjetja in profesionalne organizacije, 50 EUR za prostovoljske in nevladne organizacije (društva, združenja) ter organizirane skupine.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

ADS – besedo imajo komisije in sekcije

V letu 2010 bodo v ADS delovale naslednje komisije in sekcije: *Komisija za strokovne razprave in pogovore* (vodi jo dr. Petra Javrh), *Komisija za sistemska vprašanja* (predsednica je mag. Vanda Rebolj), *Komisija za informacijsko in publicistično dejavnost* ter (vodi jo mag. Darja Zorko Mencin) in *Komisija za družabne dejavnosti* (predsednica: Melita Cimerman) ter *Sekcija za osebe s posebnimi potrebami* (predsednica mag. Alenka Golob), *Sekcija za pravičnost v izobraževanju odraslih* (predsednica dr. Milena Bevc), *Sekcija za kakovost v izobraževanju odraslih* (predsednica: Nada Klučar) in *Sekcija za študente andragogike* (kandidatka za predsednico Špela Močilnikar).

Zaradi omejenega prostora za objavo v *e-Novičkah* bomo v tej številki na kratko predstavili le prvi dve komisiji. O drugih bomo pisali v naslednjih številkah e-glasila.

Komisija za strokovne razprave in pogovore – SRP načrtuje v maju štiri posvete – v Tolminu, Črnomlju, Mariboru in Zagorju ob Savi, ki jih bo ADS izpeljalo v povezavi s Področno strokovno skupino za izobraževanje odraslih pri Nacionalni strokovni skupini za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji. Na posvetih bodo obravnavana izhodišča in rešitve, ki naj jih vsebuje nova Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Sloveniji za področje izobraževanja odraslih. Komisija se dogovarja z mag. Majdo Širok, direktorico Direktorata za visoko šolstvo na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, o organizaciji posveta *Položaj izobraževanja odraslih v visokem šolstvu*. Postopoma naj bi Komisija SRP organizirala stalna srečanja – strokovne razprave in pogovore – v rednih časovnih razmakih. Strokovne razprave in pogovori naj bi potekali tudi prek foruma.

Komisija za sistemska vprašanja bo v tem letu obravnavala štiri področja sistemskega urejanja izobraževanja odraslih, to so: službe in organi za področje izobraževanja odraslih na državni ravni oziroma na ravni ministrstva za šolstvo; javna mreža izvajalcev izobraževanja odraslih; zakonske in normativne podlage za izvajanje izobraževanja odraslih; ter uveljavljanje andragogike kot stroke.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Slavnostna akademija ob 50-letnici organiziranega izobraževanja odraslih v Beli krajini

V sredo, **30. marca 2010** je Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK Črnomelj) pripravil slavnostno akademijo ob 50-letnici svoje ustanovitve in prav tako dolgi tradiciji organiziranega izobraževanja odraslih v Beli krajini.

Ob tej priložnosti so predstavili film o dejavnostih ZIK Črnomelj, udeleženci izobraževanja odraslih pa so z igro, petjem in plesom predstavili posamezne oblike ter programe učenja in izobraževanja. Tako so nazorno prikazali vse dileme in ovire, ki so jih morali premagovati, podporo in strokovno pomoč strokovnjakov in učiteljev ZIK Črnomelj ter rezultate, ki so jih skupaj dosegli. Ob jubileju so pripravili Zbornik ob 50-letnici organiziranega izobraževanja odraslih v Beli krajini.

Pri teh dogodkih je imel tudi Andragoški center Slovenije dejavno vlogo: pripravili smo strokovni članek za zbornik, direktor ACS je dal izjave za film in za regionalno TV Vaš kanal Novo mesto, udeležil pa se je tudi slavnostne akademije v Črnomlju, kjer je bil, poleg župana Črnomlja, *Andreja Fabjana*, direktorice ZIK Črnomelj, *mag. Nade Žagar*, in vodje Sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport, *Eme Perme*, slavnostni govornik.

Fotografske utrinke iz slavnostne akademije, ki jih je ujel fotograf *Tomislav Urh*, si lahko ogledate na spletni strani Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj: http://www.zik-crnomelj.eu/samo-za-prvo-stran/50-let.html.

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

Bralni virus … ostaja … osvaja

Tudi letos je bilo v prostorih Društva slovenskih pisateljev praznično. V torek, **20. aprila 2010**, so se v okviru *Slovenskih dnevov knjige* – letošnji moto je bil *Od lista do lista* – zbrali člani bralnih krožkov iz Istre, Ajdovščine, Prevalj, Radeč, Ptuja, Šmarij pri Jelšah, Šenčurja in Logatca in še kdo, ki ga je pritegnila tema pogovora. Že tradicionalno srečanje je vodila neutrudna animatorka in častilka branja, *dr. Manca Košir*.

Člani krožkov so dobili v branje, premislek in pisanje dve knjigi: *Ljubezen v zraku* Janija Virka in *Otoki svetlobe* Mance Košir. Tudi letos so pisali odmeve iz globin, ki usmerjajo naše vsakodnevno ravnanje in so posebej zreli po življenjskih preizkušnjah. Morda nosijo celo pečat prostora, od koder prihajajo. Zlasti starejše bralke in bralci so v svojih utrinkih ob prebranem razmišljali o ljubezni, o vlogi medsebojnih odnosov in njihovi navezavi na odgovornost. *Jasna Toplak*, članica Društva Zreli vedež Ptuj, je v svojih utrinkih napisala: *»Vse življenje sem delala med ljudmi in nisem se jih naveličala, še vedno najdem v njih drobne zaklade in tudi deliti jih želim. Dajalci se rodimo takšni, jemalci verjetno tudi, zgodilo se mi je neštetokrat, da sem kot nekakšen most zdržala težo obeh 'vrst', mnogokrat tudi na račun »svoje svile«, kot pravi Jack London v Dolini meseca, tistega notranjega potenciala, ki ga potrebujemo zase…Ampak, kadar objeme srca deliš, si jih sam deležen. V vseh smislih!«*

Prispevek bralnih krožkov k vseživljenjskemu učenju je zanesljivo tudi prispevek k bolj kakovostnemu bivanju vsakega od nas.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

NOVICE OD TU IN TAM

Razpadlo je združenje ERDI

Po sklepu druge generalne skupščine ERDI, ki je bila **19. marca 2010** v belgijskem Mechelenu (prva, 5. marca, ni bila sklepčna), je Združenje evropskih inštitutov za raziskovanje in razvoj izobraževanja odraslih (Consortium of European Research and Development Institutes for Adult Education - ERDI) razpadlo.

Združenje je bilo ustanovljeno leta 1991 kot raziskovalni inštitut. Sprva je povezovalo članice iz Belgije, Danske, Grčije, Nizozemske, Španije in Velike Britanije. V najbolj plodnih letih je imelo v konzorciju svoje predstavnike šestnajstih uglednih ustanov: Nacionalni inštitut za nadaljevalno izobraževanje odraslih (NIACE) iz Anglije, Flamska agencija za razvoj temeljnih spretnosti odraslih (VOCB) iz Belgije, CVU in DPU Pedagoške univerze Danske, Nemški inštitut za izobraževanje odraslih (DIE), Palmenia center za nadaljevalno izobraževanje z Univerze v Helsinkih iz Finske, Ergon Kek iz Grčije, Nacionalna agencija za pismenost odraslih (NALA) iz Irske, Nacionalni institut za evalvacijo izobraževanja in usposabljanja (INVALSI) iz Italije, Center za inovacije v izobraževanju odraslih (CINOP) iz Nizozemske, Norveški inštitut za izobraževanje odraslih (VOX), Združenje za izobraževanje odraslih pri Univerzi Minho iz Portugalske, Romunski inštitut za izobraževanje odraslih, Andragoški center Slovenije (ACS), Škotski svet za skupnostno učenje (SCEC), Center za sociološko in izobraževalno raziskovanje (CREA) iz Španije, Nacionalni inštitut za fleksibilno učenje (CFL) iz Švedske in Švicarska zveza za nadaljevalno izobraževanje (SVEB). Praviloma je v njem sodeloval le en inštitut iz vsake države. Andragoški center Slovenije je postal član na skupščini v Atenah, leta 2002. V združenju ERDI so se članice ustvarjalno povezovale s sodelovanjem na konferencah in seminarjih, v okviru skupnih projektov ter s pripravo publikacij. Na zadnji skupščini je za razpustitev združenja glasovalo sedem predstavnikov od desetih (trije niso plačevali članarine).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je prva številka glasila Omrežja raziskovalcev o izobraževanju izobraževalcev odraslih in njihovem profesionalnem razvoju

Lani je bilo v okviru Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – ESREA; http://www.esrea.org/?l=en) ustanovljeno novo Omrežje raziskovalcev o izobraževanju izobraževalcev odraslih in njihovem profesionalnem razvoju (ESREA Network on Adult Educators, Trainers and their Professional Development – ReNAdET). Omrežje bo zbiralo mnenja in izkušnje o tem, kako izboljšati pogoje, potrebne za osebni in strokovni razvoj izobraževalcev odraslih, povečati privlačnost tega poklica in krepiti kakovost v izobraževanju odraslih v Evropi. Cilji tega omrežja so: predstaviti izkušnje iz vse Evrope, poročati o aktualnih evropskih projektih, spodbujati raziskave na tem področju ter raziskati, katere politike je treba razviti, in analizirati njihove možne vplive.

Aprila letos je omrežje ReNAdET izdalo prvo številko glasila (*ESREA Network on Adult Educators, Trainers and their Professional Development Newsletter*). Namenjeno je izmenjavi in širjenju informacij, ki

so tematsko pomembne za cilje omrežja. V uvodniku uredniki prosijo za prispevke o temah in vprašanjih, ki se nanašajo na projekte, dejavnosti, konference, pobude in publikacije, pomembne za raziskave o izobraževanju izobraževalcev odraslih in njihovem profesionalnem razvoju. Veseli bodo tudi vseh informacij, ki se zdijo pomembne za omrežje, kratkih poročil in komentarjev ter obvestil, ki bodo olajšala povezovanje.

Prvo številko lahko preberete na spletni strani:
http://projectpaladin.eu/wp-content/uploads/2010/04/ESREA-ReNAdET1.pdf.

Dodatne informacije lahko dobite pri Georgiosu Zarifisu (e-naslov: gzarifis@edlit.auth.gr).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

NE PREZRITE

Povabilo na strokovne posvete v maju

Področna strokovna skupina za izobraževanje odraslih (PSSIO), ki deluje pri Nacionalni strokovni skupini za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji, v sodelovanju z Andragoškim društvom Slovenije organizira v mesecu maju štiri ožje strokovne posvete. Nanje vabijo izvajalce izobraževanja odraslih in vse druge ključne akterje, ki v neki regiji lahko prispevajo k temu, da se bo to področje v prihodnje razvijalo tako, da se bomo čim bolj približali ustvarjanju pogojev za *izobraževanje za vse*.

Namen posvetov je s strokovno javnostjo preveriti nekatere predloge sprememb in novosti, ki jih je do sedaj oblikovala PSSIO. Osrednje vprašanje je pristop k oblikovanju javne mreže in zagotavljanju njenega stabilnega financiranja.

Prvi posvet je bil 5. maja v Tolminu, sledijo pa mu posveti v:

- **Črnomlju** v sredo, **12. maja**, od 13. do 16. ure v Zavodu za izobraževanje in kulturo Črnomelj, Ulica Otona Župančiča 1;
- **Mariboru** v sredo, **19. maja**, ob 13. uri v prostorih Mestne občine Maribor (dvorana Generala Rudolfa Maistra, 2. nadstropje), Ulica heroja Staneta 1;
- **Zagorju ob Savi** v sredo, **27. maja**, ob 13. uri v prostorih Zasavske ljudske univerze, Grajska 2.

Letna skupščina Andragoškega društva Slovenije

Letno Skupščino Andragoškega društva Slovenije bomo povezali z razpravo o umestitvi izobraževanja odraslih v Belo knjigo, ki jo bo društvo v sodelovanju s Področno strokovno skupino za izobraževanje odraslih pri Nacionalni strokovni skupini za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji, Centrom Razvoja človeških virov pri Ekonomskem inštitutu Maribor in Mestno občino Maribor izpeljalo v Mariboru. Posvet bo v sredo, **19. maja 2010**, od 13. do 16. ure v prostorih Mestne občine Maribor, Ulica heroja Staneta 1, Maribor (dvorana

Generala Rudolfa Maistra, 2. nadstropje), skupščina ADS pa se bo začela **takoj po posvetu**, predvidoma ob 16. uri.

Društvo vabi svoje članice in člane ter druge zainteresirane, da se je udeležijo. Poleg običajnih točk, ki sestavljajo dnevni red skupščine, bodo svečano podeljene tudi listine novim trem častnim članom ADS.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Vabljeni k sodelovanju na 11. Študentski areni

Študentska arena je postala tradicionalna prireditev za mlade, ki v začetku študijskega leta ponudi raznovrstne informacije o študiju, dodatnem izobraževanju, zaposlovanju, potovanjih, športu, zabavi, družbenih in aktualnih vsebinah ter študentskih izmenjavah. Že vsa leta doslej ostaja njena rdeča nit izobraževanje, poleg tega pa je mogoče spremljati tudi bogat spremljevalni program ter pestro dogajanje v športni dvorani, na ploščadi, kulturnem odru in na razstavnih površinah.

Študentska arena že 11. leto zapored med svoje vrste vabi vse, ki se zavedajo, kako pomembno je mladim že v času študija ponuditi raznolike in relevantne informacije s področja izobraževanja, štipendiranja, prostega časa, zaposlovanja, športa, potovanj, zavarovanja in financ idr. Zato ne zamudite te priložnosti in postanite del **največjega študentskega mesta**, ki svoja vrata odpira v začetku študijskega leta, tokrat **od 19. do 21. oktobra 2010** na **Gospodarskem razstavišču**.

Za več informacij o prireditvi si oglejte spletno stran http://www.dobimo.se/domov/. Lahko pa se oglasite Urošu Pohlinu, vodji projekta (tel.: 01 3002 694, na e-naslov: uros.pohlin@gr-i.si).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

NAPOVEDUJEJO

Nov magistrski program Menedžment vseživljenjskega izobraževanja

Program je namenjen izboljšanju učinkovitosti izobraževanja in razvoju kompetenc sodobne družbe pri katerem imajo študentje možnost izbire med dvema moduloma *Menedžment izobraževalnih programov in ustanov* ali *E-izobraževanje.*

DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor

Namenjen je posameznikom, ki želijo samostojno in celotno načrtovati, voditi in inovirati na področju izobraževanja. Posebna pozornost je namenjena menedžmentu in organizaciji vseživljenjskega učenja.

Program nudi priložnosti za:

- pridobivanje novih znanj in kompetenc za napredovanje in kariero,
- razvoj in uvajanje novih vsebin in pristopov v izobraževanju,
- razvoj in izvajanje e-izobraževanja v organizaciji,
- uvajanje inovacij pri strateškem upravljanju in pretvarjanju znanja v dodano vrednost,
- obogatitev strokovnih znanj s poslovnimi znanji,
- nove poslovne priložnosti,
- mreženje in poslovne stike,
- izmenjavo izkušenj med in po študiju ter
- osebni razvoj.

Program v drugem letniku študija omogoča oblikovanje individualnega programa (izbirnost predmetov in modulov), in sicer glede na osebna zanimanja in interese. Pričnete lahko z uresničevanjem svojih podjetniških idej, svoje interese razvijate tudi pri pripravi aktualnih projektov, člankov …, ki se integrirajo v zaključni magistrski nalogi.

Program traja dve leti in ga izvajamo samo v obliki študija na daljavo/e-študija (http://www.vpsm.si/studij/studij_na_vpsm/e-studij). Po končanem programu diplomanti pridobijo strokovni naslov magistrica oziroma magister menedžmenta vseživljenjskega izobraževanja.

Več informacij je na voljo na spletni strani http://www.vpsm.si/.

Polona Baloh (polona.baloh@doba.si), Doba Fakulteta

POSVETI/KONFERENCE

EDEN Annual Conference: Media Inspirations for Learning: What makes the impact? (Letna konferenca EDEN: Novi mediji – navdih za učenje: kakšen je učinek?)

Valencija, Španija, 9. do 12. junij 2010

Več o letni konferenci Evropske destinacije odličnosti (European Destinations of ExcelleNce – EDEN) si lahko preberete na spletni strani: http://www.eden-online.org/eden.php?menuId=485.

8th BCES International Conference 2010 – Comparative Education and Teacher Training (8. mednarodna konferenca BCES – Primerjalno izobraževanje in usposabljanje učiteljev)

Plovdiv, Bolgarija, 9. do 12. junij 2010

Dodatne informacije o 8. mednarodni konferenci Bolgarskega združenja za primerjalno izobraževanje (Bulgarian Comparative Education Society - BCES) dobite na spletni strani:
http://bces.conference.tripod.com/.

International Conference on Professional vocational and workplace learning
(Mednarodna konferenca o strokovnem in poklicnem usposabljanju na delovnem mestu)
Larnaka, Ciper, 23. do 26. junij 2010

Informacije o konferenci so objavljene na spletni strani: http://wblearning-ejournal.com/conference.htm.

XVII ISA World Congress of Sociology – Sociology on the move
(XVII. Svetovni sociološki kongres ISA – Premiki v sociologiji)
Göteborg, Švedska, 11. do 17. julij 2010

Podrobnejše informacije o svetovnem sociološkem kongresu, ki je letos je posvečen sociologiji staranja, lahko dobite na spletni strani: http://www.isa-sociology.org/congress2010/.

JURE Conference 2010 – Connecting Diverse Perspectives on Learning and Instruction: A Conference of Synergy
(Konferenca JURE 2010 – Povezovanje različnih pogledov na učenje in poučevanje : konferenca o sinergiji)
Frankfurt ob Maini, Nemčija, 19. do 22. julij 2010

Več o mednarodni konferenci Omrežja mladih raziskovalcev Evropskega združenja za raziskovanje učenja in poučevanja (The Network for the Junior Researchers of the European Association for Research on Learning and Instruction – JURE) si lahko preberete na spletni strani: http://www.earli-jure2010.org/.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

EVALVACIJA izobraževalne ponudbe formalnih in neformalnih izobraževalnih programov za brezposelne [Elektronski vir] / [avtorice Tanja Možina ... et al.]. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2009. - 231, 86 str. : graf. prikazi, preglednice. Način dostopa (URL): http://arhiv.acs.si/porocila/Evalvacija_izobrazevalne_ponudbe_formalnih_in_neformalnih_izobrazevalnih_za_brezposelne.pdf

HALVARSSON, Agneta

Guidance in the workplace project : final evaluation report / authors: Agneta Halvarsson, Phil Williams ; other contributors: Annamaria Bonardi ... [et al.]. - Ljubljana : Slovenian Institute for Adult Education, 2009. – 51 str. : preglednice, graf. prikazi ; 30 cm. Dostopno tudi na: http://www.guidanceintheworkplace.eu/files/pdf/Final%20Evaluation%20Report.pdf

HATTON-Yeo, Alan

Zelena knjiga projekta IANUS / Alan Hatton-Yeo, Taeba Schlimbach, Patrick Hanfling ; [translation, rearrangement and revision: Dušana Findeisen, Vojka Melinc]. - Graz : bfi Steiermark, 2009. - 23 str. ; 30 cm. - (IANUS Projekt vseživljenjskega učenja = IANUS Life Long Learning Project) Dostopno tudi na: http://www.ianusllp.com/downloads/conference/greenpaper/green%20paper_slo.pdf

IANUS-ovo izobraževanje za vodje in mentorje na področju izobraževanja starejših odraslih / [translation, rearrangement and revision: Dušana Findeisen, Vojka Melinc]. - Graz : bfi Steiermark, 2009. - 39 str. ; 30 cm. - (IANUS Projekt vseživljenjskega učenja = IANUS Life Long Learning Project) Dostopno tudi na:
http://www.ianusllp.com/downloads/conference/workshop/workshop_slo.pdf

INTERNATIONAL handbook of distance education / edited by Terry Evans, Margaret Haughey, David Murphy. - 1st ed. - Bingley : Emerald, cop. 2008. - XXI, 883 str. : ilustr. ; 25 cm

IVANČIČ, Angela

Access of adults to formal and non-formal education - policies and priorities [Elektronski vir] : the case of Slovenia / authors: Angela Ivančič, Vida A. Mohorčič Špolar, Marko Radovan. - Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, [2009]. - (Lifelong Learning 2010. SP 5, National report) Način dostopa (URL):
http://arhiv.acs.si/porocila/LLL2010-SP5-National_report_Slovenia.pdf

IZOBRAŽEVANJE v poznejših letih življenja - Ianusove smernice in priporočila za doseganje kakovosti / Dušana Findeisen ... [et al.] ; Kathrin Karloff (ur.) ; [translation, rearrangement and revision: Dušana Findeisen, Vojka Melinc]. - Graz : bfi Steiermark, 2009. - 78 str. ; 30 cm. - (IANUS Projekt vseživljenjskega učenja = IANUS Life Long Learning Project) Dostopno tudi na:
http://www.ianusllp.com/downloads/conference/guidelines/guidelines_slo.pdf

KLEMENČIČ, Sonja, 1952-

Kompetenčni pristop k spopolnjevanju andragoških delavcev [Elektronski vir] / avtorice Sonja Klemenčič, Tanja Možina, Natalija Žalec. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2009 Način dostopa (URL):
http://arhiv.acs.si/porocila/Kompetencni_pristop_k_spopolnjevanju_andragoskih_delavcev.pdf

LEARNING together for local innovation: promoting learning regions / Bjoern Gustavsen, Barry Nyhan, Richard Ennals (editors). - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2007. - 276 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Cedefop Reference series ; 68, ISSN 1608-7089)

Peter Moneti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta
- v sredo in petek od 10. do 12. ure
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure
Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Uredniški odbor: mag. Andrej Sotošek, Sonja Klemenčič, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in mag. Margerita Zagmajster | Urednica: Nevenka Kocijančič (tel.: 01 5842 595, e-naslov: nevenka.kocijancic@acs.si) | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942

Številke je mogoče prebrati na: http://www.acs.si/e-novicke.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.